

7/1869

28 MART 2008

TC
ENERJİ ve TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02-610- 512
Konu : Yazılı Soru Önergesi

4490

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 18/02/2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.
10.00.02-7/1869-3639/7893 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 20/02/2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-39-19/816 sayılı
yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Eşref ERDEM'in, Sayın Başbakanımız'a tevcih ettiği, Sayın Başbakanımız'ın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/1869 esas no.lu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.



Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EK:
-Önerge Cevabı (4 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi:
Başbakanlık

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN EŞREF ERDEM'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/1869)**

Soru 1,2:

-Jeoloji Mühendisi Yurdal ÖZTAŞ, hangi birikim ve nitelikleri nedeniyle Libya'da TPAO'yu temsil eden en üst düzey yönetici olarak görevlendirilmişti? Onu, diğer meslektaşlarından daha üstün kılan mesleki özellikleri hangileriydi?

-Prof. Dr. Celal ŞENGÖR'ün Ocak 2005 tarihli Cumhuriyet Gazetesi Bilim Teknik Dergisi'nde belirttiği gibi, jeolojinin en temel bilgilerinden habersiz ve donanımsız bu kişinin, uluorta "Sayın Başbakanı hapiste ziyaret ettiğini" beyan ederek övünmesinin dışında, başkaca bir "mesleki" ya da yöneticiliğe ilişkin özelliği var mıdır?

Cevap 1,2:

Bilindiği üzere TPAO, yurtiçi ve yurtdışında hidrokarbon (petrol ve doğal gaz) arama, sondaj ve üretim faaliyetlerini yürüten milli bir kuruluştur.

TPAO'da yeni işe başlayan bir mühendis (jeolog, jeofizikçi ve petrol müh.), ilk yıllarda mesleki alt yapısının geliştirilmesi ve olgunlaştırılması amacıyla saha çalışmaları ve uygulamalarında bulunmak üzere farklı petrol arama-üretim bölgelerinde görevlendirilmektedir. Bu görev dönemi, iş programlarına ve sahanın özellikleri ve boyutlarına göre belli bir zamanı kapsamaktadır. Aynı zamanda bu görev dönemi; mesleki yetkinliklerin, etkinliklerin, becerilerin öğrenilmesi, kazanılması, uygulanması ve bundan sonraki proje çalışmalarına başlangıç teşkil etmesi açısından önem arz etmektedir. Yurdal ÖZTAŞ, 23.06.1981 tarihinde TPAO'da göreve başlamış ve uzunca bir zaman Akdeniz-Batı Toros Arama bölgesinde jeolog olarak çalışmıştır. Bu sahalardan edindiği mesleki bilgi ve aramacılık bilgisinin kuyu bilgileri ile de pekiştirilmesi amacıyla görevlendirilmiş olduğu Batman Bölge Müdürlüğü'nde, kuyu jeoloğu görevini de başarıyla yürütmüştür. 2003 yılına kadar süren bu dönemde jeolog, kıdemli jeolog, uzman jeolog, kıdemli uzman jeolog ve proje danışmanlığı gibi mesleki ünvanları hak etmiştir.

TPAO Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi Yurdal ÖZTAŞ, yukarıda bahsedilen petrol arama süreçlerinden ve mesleki kademelerden geçerek bu statüye ulaşmıştır.

Soru 3,4:

-Yurdal ÖZTAŞ, Libya'da TPAO adına hangi başarıya imza atmış, hangi keşiflerin gerçekleşmesine katkı koymuştur? TPAO'nun son 3 yılda Libya'daki yatırımları ve bunun karşılığında elde ettiği gelir nedir?

-Yurdal ÖZTAŞ'ın Libya'daki görevinin dışında TPAO'ya hangi katkıları, başarılı çalışmaları söz konusudur? Bu katkılarının, "Vatan ve millete hayırlı bir kişidir.", veya "Biz takdir ettik." gibi sıradan ve soyut yanıtların dışında, somut belgelere dayalı karşılığı nedir?

Cevap 3,4:

Mesleki bakımdan gerekli bilgi, beceri ve analiz yeteneğini kazandığı kabul edilen personel, TPAO'nun yurtdışı projelerinde görevlendirilebilmektedir.

Yurdal ÖZTAŞ, Libya Ofisi'nde 05.11.2003-05.06.2007 tarihleri arasında görevlendirilmiştir. Libya projesi, TPAO açısından arama projesi niteliğindedir. Arama periyodunda jeoloji-jeofizik (sismik vb.) ve sondaj çalışmaları yürütülmektedir. Proje, TPAO'nun belirlediği programa ve ilgili anlaşmalara uygun olarak yürütülmektedir. Bu ve benzeri projelerdeki başarılar, kişisel olmaktan ziyade kurum çalışanlarının ortaklaşa yürüttükleri, çok disiplinli çalışmaların bir ürünü olarak kabul edilmektedir. Projede arama ve yatırım dönemi halen devam etmektedir.

Soru 5,6:

-Yurdal ÖZTAŞ'ın Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak atanmasının, özellikle Arama Dairesi Başkanlığında büyük tepkiye neden olduğu ve bu nedenle, Arama Dairesi Başkanı Ahmet Faruk ÖNER ve Başkan Yardımcılarının tamamının istifa ettiği doğru mudur? Bu istifaların nedeni araştırılmış mıdır? Araştırılmış ise ne gibi bir işlem yapılmıştır?

-TPAO'nun Karadeniz, Ege ve Doğu Akdeniz başta olmak üzere, çok yoğun bir arama seferberliğine giriştiği hususunun, tarafınızdan basın toplantıları ile duyurulduğu bu dönemde, kurum içi tepkilere neden olan bu isabetsiz işlemi sürdürmeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 5,6:

TPAO Yönetim Kurulu üyeleri, 233 sayılı KHK'nin 6. maddesi hükümleri çerçevesinde atanmaktadır. Diğer taraftan Genel Müdür Yardımcıları, 399 sayılı KHK'nin 5. maddesi hükümlerine istinaden atanmaktadır. Genel Müdür Yardımcıları arasındaki görev dağılımı, Genel Müdür'ün yetkisinde bulunmaktadır. İlgili mevzuata uygun olarak yapılan atama işlemi, kurumda herhangi bir tepkiye neden olmamıştır. İstifaların, Yurdal ÖZTAŞ'ın atanması ile ilgisi yoktur.

Ahmet Faruk ÖNER ve söz konusu Başkan Yardımcılarının aktif çalışmaları devam etmektedir. Yönetim ve faaliyetlerde bir zaafiyet ve aksama söz konusu değildir.

Soru 7:

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın merkez teşkilatı ile, bağlı ve ilgili kuruluşlarına yaptığınız üst düzey yönetici atamalarındaki "kriter" tercihleriniz bu denli isabetsiz ve son tahlilde kamu yararına olmayışının özel bir nedeni var mıdır? Örneğin BOTAS'a Genel Müdür Vekili olarak atadığınız Rıza ÇİFTÇİ, Müsteşar Yardımcısı olarak atadığınız Bekir AKSOY gibi isimlerin şu anda tutuklu olmalarını hangi "kriter"le açıklarsınız? Sektörle hiç ilgisi olmayan Osman Saim DİNÇ'in yurtdışından TPAO'nun

başına getirilip, gizlilik derecesindeki tüm bilgi ve verilere hakim olduktan sonra, 2531 sayılı kanuna aykırı olarak Çalık Şirketine geçmesi karşısında hala neden işlem yapmadınız?

Cevap 7:

Osman Saim DİNÇ'in TPAO'daki görevinden ayrılarak özel bir şirkette işe başlaması hususu Bakanlığım Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmektedir.

BOTAŞ Genel Müdür Vekili olarak atanan Rıza ÇİFTÇİ ve Müsteşar Yardımcısı olarak atanan Bekir AKSOY ile ilgili yargı süreci devam ettiğinden bu hususta herhangi bir açıklama yapmanın doğru olmadığı düşünülmektedir.

Soru 8,9:

-Ajansların 2 Şubat 2008 tarihinde duyurduğu basın toplantınızda, TPAO'nun üretiminin günde 100 bin varile ulaştığı açıklandı. Bu üretimin ne kadarı yurtdışındaki yatırımlardan elde edilmektedir?

-Yurtdışı üretimin en büyük bölümünün gerçekleştirildiği Azerbaycan yatırımlarının tamamının (Azeri-Çırak-Güneşli ve Şah Deniz) sizin hükümetinizin iş başına gelmesinden çok önce başlatıldığı doğru mudur? Doğru ise, neden bu gerçekliği de kamuoyuna açıklama gereği duymadınız?

Cevap 8,9:

Ülkemizin petrol ve doğal gaz ihtiyacının, TPAO aracılığıyla karşılanan kısmının artırılması amacıyla 1988 yılında başlatılan uluslararası faaliyetlerimiz, özellikle 1993 yılından sonra Orta Asya Cumhuriyetleri ve Kuzey Afrika ülkelerinde yaygınlaştırılarak sürdürülmüştür. TPAO'nun, o yıllarda arama stratejisinde yaptığı değişikliğin devamında başlayan yurtdışına açılma faaliyetleri sonucunda, bugünkü yurtdışı petrol üretimi, yurtiçi üretimini geçmiştir. Hazar Bölgesi'nde, ortağı bulunduğumuz konsorsiyumlar vasıtasıyla Azerbaycan'da; Azeri-Çıralı-Güneşli, Şah Deniz ve Alov Projeleri olmak üzere 3 büyük ve önemli projedeki çalışmalar sürdürülmekte ve Kazakistan'daki sahalarımızda ise üretim faaliyetleri devam etmektedir. Bu yatırımların geri dönüşü alınmaya başlanmış ve bu sayede Azerbaycan ve Kazakistan'dan gelen günlük 57.500 varillik hidrokarbon üretimi ile TPAO'nun günlük üretimi yaklaşık 100.000 varil/gün seviyelerine ulaşmıştır. Günlük üretimin 2008 yılında 100.000 varil/gün'ün üzerinde olması beklenmektedir.

Soru 10:

TPAO'nun yurtiçi üretiminin, siz iktidara geldiğinizden bu yana, yıllık ve günlük değerlerini verir misiniz? Bu değerleri verirken, petrol ve gaz üretimini ayrı olarak belirtir misiniz?

Cevap 10:

TPAO'nun 2002-2008 yılları arası toplam ham petrol ve doğal gaz üretimi, ham petrol eşdeğeri olarak günlük ve yıllık bazda aşağıda yer alan tabloda verilmektedir.

2002-2008 Yılları Arası TPAO Yurtiçi Üretimi

YILLAR	Ham Petrol (Bin Varil)	Doğal Gaz (Bin Varil Petrol Eşdeğeri)
2002	11.729	1.577
2003	11.108	2.078
2004	10.536	2.546
2005	10.700	2.335
2006	10.444	2.427
2007	10.298	2.479
2008*	10.047	2.700

*: Program

2002-2008 Yılları Arası TPAO Günlük Yurtiçi Üretimi

YILLAR	Ham Petrol (Bin Varil/Gün)	Doğal Gaz (Bin Varil Petrol Eşdeğeri/ Gün)
2002	32.1	4,3
2003	30.4	5,7
2004	28.9	7,0
2005	29.3	9,1
2006	28.6	6,6
2007	28.2	6,8
2008*	27.5	7,4

*: Program

Not: Petrol sahaları üretime alındığı tarihten itibaren yapısal ve rezervuar özellikleri nedeniyle petrol rezervlerinin normal bir davranışı olarak yıllar itibariyle üretimlerde düşüş gözlenmektedir. Dünyadaki üretimdeki düşüş trendi her yıl için % 5-10 aralığındadır. Yukarıdaki tablolardan da görüleceği üzere, TPAO'daki düşüş oranı Dünya ortalamasının altındadır.